

KORTIKOSTEROIDY (prednison, prednisolon)

Prednison a prednisolon patří mezi kortikosteroidy. K udržovací imunosupresivní léčbě se užívají s cílem prevence rejekce, ve vyšších dávkách pak také i k léčbě rejekce. Kortikosteroidy se v organismu tvoří přirozeně v nadledvinách a jsou nezbytné pro normální funkci většiny tkání. Organismus si vytváří kortikosteroidy v 24hodinovém rytmu. K nejvyšší produkci kor-

tikosteroidů dochází ráno, během dne pak jejich produkce klesá. To je důvod, proč byste měli kortikosteroidy užívat ráno. Kopírujete tím přirozený rytmus svého organismu. Vzhledem k nízkým hladinám kortikosteroidů a s tím spojeným rizikem rejekce budou někteří pacienti muset užívat polovinu své denní dáv-

ky ráno a polovinu večer. Kortikosteroidy se užívají vždy navíc k základní imunosupresivní léčbě – cyklosporinu nebo tacrolimu. Někteří pacienti musí užívat kortikosteroidy trvale, u některých je možné je postupem času vysadit.

Užívání kortikosteroidů

- Dávka se vypočítá podle vaší tělesné hmotnosti, zdravotního stavu a doby od provedení transplantace.
- Tablety užívejte s jídlem. Pokud užíváte tablety jednou denně, vezměte si je ráno se snídaní.

Vedlejší účinky

Krátkodobé vedlejší účinky kortikosteroidů jsou:

- zvýšená náchylnost k infekcím, zhoršené hojení poranění
- potlačení některých známek rejekce, např. horečky
- zvýšení hladiny cukru v krvi, zejména u pacientů, kteří již mají cukrovku
- změny nálady kolísající od neklidu a zmatenosti v některých případech až k pocitům deprese

Vedlejší účinky kortikosteroidů se vyskytují při dlouhodobém užívání v poměru k potřebné dávce. V závislosti na dávce mohou způsobovat:

- zvýšení chuti k jídlu s následným vzestupem tělesné hmotnosti
- přeměnu rozložení tělesného tuku (vytvoření tzv. cushingoidního charakteru otylosti – kulaté tváře, ukládání tuku na zádech a břiše)
- oslabení kostí (osteoporózu), svalovou slabost

- větší náchylnost ke vzniku vysokého krevního tlaku
- ztenčení kůže, náchylnost k snadné tvorbě podlitin
- nežádoucí účinky na trávicí systém, jako např. pálení žáhy, žaludeční nebo dvanáctníkový vřed
- cukrovku
- šedý zákal
- zvýšenou tvorbu akné, zvýšený růst chloupků v obličeji

I když tento seznam vedlejších účinků vypadá poněkud hroživě, musíme zdůraznit,

že při relativně nízkých dávkách, které se nyní užívají k zabránění rejekce, je výskyt těchto nežádoucích vedlejších účinků mnohem menší, než tomu bylo v minulosti. Kortikosteroidy mají oproti ostatním imunosupresivním lékům některé výhody – nepotlačují tvorbu kostní dřeně, mohou se bezpečně užívat v kombinaci s jinými léky a nemají přímý toxický vliv na transplantovaný orgán.

Upozornění

V případě, že je žena těhotná nebo kojící, musí být zváženy výhody z užívání tohoto léku před jeho možným vlivem na ženu, její nenarozené dítě či kojence. Riziko musí posoudit lékař. Pokud si myslíte, že jste těhotná, obraťte se ihned na svého lékaře či na transplantační tým.